SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 110. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JUNE 11, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ЧЕРВНЯ 1988 Ч. 110. РІК XCV.

ЗВІТУВАННЯ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ І РЕДАКТОРІВ „СВОБОДИ" ТА „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" Й ДИСКУСІЇ НАД НИМИ ВИПОВНИЛИ ДРУГИЙ ДЕНЬ РІЧНИХ НАРАД

ІНФОРМАЦІЇ КЕРІВНИКІВ БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТИ, СОЮЗІВКИ, ПРОФЕСІЙНОГО ПРОДАЖУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ІНШИХ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ ЗАЦІКАВЛЕННЯ.

Союзівка. — Дополудневу сесію нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу, які, як відомо, відбуваються під теперішню пору на Союзівці, власній культурно-відпочинковій Оселі УНС в Кеткскильських горах, започаткованo звітами членів Головного Уряду і дискусією на ними, в якій брали участь майже всі присутні на нарадах члени. Очевидно, сесію звітування започаткував головний предсідник д-р Іван О. Флис. Тому, що усі звіти були надруковані і своєчасно передані головним урядовцям до обзнайомлення, присутні члени коротко тільки давали доповнення до своїх звітів.

Д-р І. Флис провів ширшу аналізу загальної праці УНС і дав загальний огляд праці стану Рекордового, Фінансового і Організаційного Відділів, згадавши при тому також про інші важливі справи тісно пов'язані з працею УНС, як, наприклад, видавництво „Свобода", Українську Будівлю, широку громадську і до певної міри політичну діяльність, жертвенність УНС на корисні українські проєкти, підкресливши важливість існування й розвитку такої установи, якою є УНС.

Головний секретар УНС В. Сохан, звітував за керований ним Рекордовий Відділ, подав загальні доповнюючі відомості про забезпеченеву службу, нові корисні грамоти, вишкільну працю, свої поїздки до Округ УНС з метою поінформувати про введені зміни та модернізацію Головної Канцелярії, потрібну для фахового ведення діловодства.

Головний касир У. Дячук подала деякі вияснення до надрукованого широкого фінансового звіту, який, як вона заявила, „говорить сам за себе", поінформувавши при тому докладно головних урядовців про теперішній фінансовий стан УНС і перспективи на майбутнє.

У пополудневих годинах в четвер, 9-го червня ц.р., звітували: керівник Департаменту братської діяльності Андрій Воробець, який накреслив широкі перспективи для братської діяльности, які можуть бути здійснені при допомозі Головного Уряду і Відділів УНС; про будову помешкань для постійних і сезонових робітників на Союзівці інформував присутніх інженер-архітект Ярослав Січинський, подавши приблизний бюджет будови, яка, на його думку повинна завершитися в рамках від 600 до 680,000 долярів. Члени Головного Уряду схвалили будову такого будинку, конечного під теперішню пору і рекомендували шадити кошти витрат.

Про загальні справи Союзівки звітували молоді управителі цієї Оселі Іван Флис, мол. і Ліда Кучер. Вони повідомили про введення нової системи книговедення, перехід на компюторську систему в майбутньому, відновлення деяких кімнат та інші численні зміни, що вони їх увели на Союзівці, приготовляючи Оселю для численних гостей, які незабаром почнуть заповняти її у літньому сезоні. Микола Бойко, який після відходу з праці Генрі Флойда, фактично веде Відділ професійного продажу грамот, цікаво і вичерпно інформував про ведені ним курси для підготови нових

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНЦІ СВЯТКУЮТЬ 1000-ЛІТТЯ ІЗ РІЗНИХ ПРИЧИН — ПИШЕ „НЮ ЙОРК ТАЙМС"

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У щоденнику „Ню Йорк Таймс" з датою 5-го червня ц.р., появилася стаття пера Пітера Стайнфелса про відзначування українцями 1000-річчя Християнства у зв'язку із торжественною Літургією, що її відправлено в католицькій катедрі св. Патрика в Ню Йорку ще в суботу, 28-го травня ц.р.

Цей кореспондент „Ню Йорк Таймсу", який був присутній на цьому святі, написав не лише про величаву відправу в катедрі, на якій були присутні і кардинал Дж. О'Коннор і кардинал А. Касаролі як також представники всіх віровизнань, але також добре заснув інформації про ціле складне становище українців в обличчі узурпування святкування 1000-річчя Християнства советським режимом і офіційною Російською Православною Церквою. П. Стайнфелс коротко подає історію української церкви від 988 року, коли князь Володимир Великий прийняв разом з цілим народом християнство до сьогоднішніх часів і знищення Української Православної Церкви, а відтак Української Католицької Церкви.

Журналіст цитує слова кардинала Дж. О'Коннора в часі Літургії у катедрі св. Патрика, про „трагедію непорозуміння та незнання" у відношенні до католиків візантійського обряду на американському терені. До цієї ситуації призвело, між іншим те, що в XIX сторіччі американські католицькі кола мали дуже негативну настанову до одружених священиків візантійського обряду, і аж щойно в 1913 році Ватикан дозволив на першого українського католицького єпископа в ЗСА. Далі П. Стайнфелс підкреслює теперішню живучість Української Католицької Церкви на американському терені, яка особливо пробудилась у цьому році з приводу святкувань 1000-річчя відновленням релігійних почувань серед молоді.

Американський журналіст перелічує різні роди цих святкувань серед українців в ЗСА — походи, демонстрації у різних містах, день молитовного з'єднання і „марш правди" у Вашингтоні.

Закінчує П. Стайнфелс свою статтю цим, що кардинал О'Коннор запевнив у своїй проповіді, що у близькій поїздці до Москви він буде мати на думці релігійні переслідування українців у СССР.

Стаття „Ню Йорк Таймсу" прикрашена великою знімкою Владики Василя Лостена в часі відправи у катедрі св. Патрика в Ню Йорку.

Сенатор П. Вілсон буде промовляти на відзначуванні 1000-річчя

Сен. П. Вілсон

Лос Анджелес. — Як повідомляють з Ювілейного Комітету 1000-річчя Християнства в Україні з Каліфорнії, республіканський сенатор Піт Вілсон згодився бути головним промовцем на відзначуванні 1000-річчя Християнства, що відбудеться тут 19-го червня ц.р., що буде кульмінаційною точкою тих святкувань у Каліфорнії. Сен. П. Вілсон буде промовляти в університеті Каліфорнії о год. 1-ій по полудні, де святкування відбуватиметься впродовж цілого пополудня того ж дня. В програмі передбачені виступи танцювальної групи „Громовиця" з Чикаго і танцювальної групи з Лос Анджелес, українського хору Тисячоліття, в якому беруть участь хористи українських католицьких і православних церков, показ української історичної ноші, гра на бандурі та інші точки програми.

Фестиваль 1000-річчя у Каліфорнії не буде обмежений лише до неділі, 19-го червня, але розпічнеться вже у п'ятницю, 17-го червня вечорі концертом пісні і танцю в приміщеннях університету. У фестивалі, крім вище вирахованих, візьмуть також участь Джой Бриттан, українсько-американська популярна співачка з Лас Вегас, хор з Лос Анджелесу під орудою Романа Ритачка та також танцювальні групи естонців, латвійців і литовців. Фестиваль спонзорує Комітет 1000-річчя Християнства в Україні з Каліфорнії і слов'янська студентська організація „Дружба".

ЖУРНАЛ „НОВИЙ МІР" КРИТИКУЄ ЛЕНІНА

Москва. — Як повідомляє московський кореспондент газети „Вашінгтон Пост" Дейвид Ремник, в останньому числі журналу „Новий Мір" надрукована стаття совєтського вченого Василя Селюніна, в якій вперше різко критикується сам засновник совєтської держави Владімір Ленін. За словами Д. Ремника, В. Селюнін осуджує Леніна за те, що той повністю ліквідував приватну власність і заклав початок системі таборів примусової праці.

Говорячи про післяреволюційні роки, Селюнін пише: „Репресії розповсюджувались постійно. Спочатку репресій зазнали противники революції, потім репресувалися потенційні противники революції, пока, нарешті, репресії не стали економічним засобом". Автор описує, як совєтська держава опинилася на початку 1920-их років „на краю безодні", у зв'язку з чим Леніном довелося запровадити НЕП, який Селюнін порівнює з нинішнім становищем. Він доказує, що тепер радикальні зміни ще більше потрібні. „Втратити час — значить втратити все, — пише він. — Ніхто не дасть запровадження нових правил по одному... Історія не простить нам, якщо ми упустимо цю можливість. Через провалля можна перескочити одним скоком, а не двома".

Як зауважує Ремник, у своїй статті, про яку ось уже кілька днів говорить столиця інтелігенція, Селюнін „не за і не проти Леніна", а просто намагається аналізувати, що той робив правильно, що неправильно, і що можна з цього досвіду запозичити.

Навіть за мірками „гласности", пише Ремник, стаття Селюніна, в якій він осуджує Леніна за створення ГУЛагу, дивує сміливими оцінками. Після смерти Леніна, сказано в статті, Сталін „зламав народні хребет". Автор описує табори у Сибірі, Казахстані, на Колимі та в інших місцях і зауважує, що в'язні вмирали так швидко (переважно через два тижні), що Сталін мусів постійно поповнювати табірне населення. „Ми не повинні забувати переживання Івана Денисовича", — пише Селюнін, маючи на увазі героя повісти Алєксандра Солженіцина.

У катастрофі в Арзамасі загинуло понад 70 осіб

Москва. — Як уже інформовано, в суботу, 4-го червня, стався вибух залізничних вагонів в місті Арзамас Горьковської області, 240 миль від Москви. Тепер відомі подробиці цього вибуху.

В неділю, совєтське пресове агентство ТАСС уточнило, що вибухнули 120 тонн матеріялу у трьох залізничних вагонах товарного поїзду, який повільно відходив від станції. Вибух був страшенної сили. Про це свідчить яма у 80 футів глибиною, що утворилася. Не менш як 150 будинків у місті знищені. ТАСС повідомив, що покищо кількість вбитих, як вважають, становить 68 осіб і що поранено 230.

У понеділок, 6-го червня, газета „Правда" помістила репортаж з Арзамасу, а агентство ТАСС повідомило, що вбитих уже 73 особи.

„Правда" змальовує жахливу картину того, що сталося, коли охоплені панікою люди думали, що почалася нуклеарна війна. „Спочатку я побачив величезний стовп вогню, — розповідає у 'Правді' свідок катастрофи В. Дормідонтов. — Потім я почув гуркіт і побачив, як до неба підіймається грибоподібна хмара".

Жінка сказала кореспондентові газети: „Перше, що прийшло на думку, було: невже це вже почалося?" Під „цим" неназвана жінка-свідок катастрофи явно розуміла нуклеарну війну.

Найбільше арзамасців потрясли не знищені будинки і авта, а стогони поранених, — пише „Правда". Газета підкреслює, що покищо нема можливости визначити, скільки людей загинуло. Ось, наприклад, від авта „швидкої медичної допомоги" залишилися тільки колеса. „Ми знаємо, — пише 'Правда', — що в ній були шофер, санітарка і фельдшер. Але чи був поранений?"

ТАСС і „Правда" повідомляють, що рятувальні групи продовжують розбирати руїни. Скільки людей поховано під уламками цегли і бетону, ніхто точно не знає.

Уже в суботу увечорі в Арзамас прибула державна комісія у справі розслідування. Її очолює заступник голови Ради міністрів СССР Геннадій Вєдерников. В інтерв'ю газеті „Ізвєстія" він сказав, що багато людей загинули у своїх автах. Авта стояли біля залізничного переїзду, очікуючи, поки пройде товарний поїзд з вагонами з вибухівкою. В той час і стався вибух.

Як повідомляють совєтські засоби масової інформації, вибухівка була призначена для будівельних і геологічних робіт. Однак, як вказує газета „Ню Йорк Сіті Трібюн", Арзамас закритий для відвідування чужинцями, бо розміщений в районі військових фабрик, що продукують зброю і амуніцію.

Концерт учнів УМІ відбудеться у Філядельфії

Філядельфія. — Тут в залі Українського Освітньо-Культурного Центру, 700 Сидар рд., в неділю, 12-го червня ц.р., о год. 4-ій по полудні відбудеться концерт учнів відділів Українського Музичного Інституту клас фортепіяну, скрипки, віольончелі та сольоспіву Т. Богданської, Т. Гриньková, Д. Карановичгординської, Л. Крупи, А. Жилавої, Л. Рудий, Л. Фултон і Н. Цибрівського.

Виконавцями кляси фортепіяну є: П. Андрушків, А. і З. Гельбіг, Х. Герула, К. Грушецька, Н. Дац, А.Д. та Дз. Добрянські, А. Дурбак, М. Кобзар, Т. Кордуба, А. Луців, К. і О. Мурзи, М. Павелек, Х. Рак-Бравн, А. і Я. Тритяки, Н. Щаповаленко; кляса скрипки — Х. Рудий, кляса віольончелі А. Добрянський, кляса сольоспіву М. Волянська, М. Невмержинський, та О. Харук; скрипковий ансамбль: Л. Заяць, М. Конрад, І. Лабунька, Р. Люба, Й. Пришляк, Х. Рудий і М. Турченко; акомпаньятори — Л. Рудий, С. Шерег та І. Колодій.

Я. Леськів переобраний головою Нюаркської Округи

Нюарк, Н. Дж. — На загальних річних зборах Нюаркської Округи Українського Народного Союзу, що відбулися тут 1-го травня ц.р. в школі св. Івана Хрестителя, на голову цієї округи переобрано Я. Леськова.

У Зборах взяло участь 21 осіб, які репрезентували свої відділи.

Збори відкрив голова Я. Леськів, привітавши всіх присутніх, а головно д-ра Івана О. Флиса, головного предсідника УНСоюзу, головного контролера д-ра Н. Олесницького, і головного радного А. Кейбіду. Зборами провадила президія, яку запропонував О. Твардовський у складі: мгр В. Сенежак — голова, Р. Пиндус — секретар.

Протокол із минулорічних загальних зборів, який відчитав Роман Пиндус, прийнято одноголосно, на пропозицію І. Стефуришина, якого підтримав М. Дерещ.

За Управу звітували голова, касир та Контрольна комісія. Голова Я. Леськів звітував про річну діяльність Управи, про членство Округи, яке нараховує 2,339 членів. У звітовому році Округа придбала 52-ох членів. Він брав участь у нарадах голів округ, які відбулися на Союзівці, і у семінарі для впровадження нових кляс забезпечення, виданих після 1-го вересня 1987 р. За фінансову діяльність звітував касир, п. Боярський. Сальдо на нинішній день виносить 878 дол. 80 ц.

В імені Контрольної комісії звітував Осип Труш. Контрольна Комісія, що складається з таких осіб: Осип Труш, Володимир Шпирка та Юлія Демчук, перевірили касову книгу з підтверджуючими прилогами, банкову книгу й стан членства. Все знайдено в порядку й готівкове сальдо покривається з банковою книжкою.

Контрольна комісія подала внесок про уділення абсолюторії уступаючій Управі Окружного Комітету з признанням.

Після звітів розвинулась досить жвава дискусія над звітами, в котрій взяли участь проф. М. Цяпка, Я. Леськів і Ю. Демчук. Проф. М. Цяпка запитав, чому Округа виконала квоту тільки на 52 відсотки. Пояснення до відповів д-р Л. Олесницький.

Номінаційна комісія, що обрана в складі: О. Твардовський, В. Шпирка й І. Стефу

(Закінчення на стор. 3)

Президент Р. Реген критикує М. Дукакіса

Вашінгтон. — Як пише кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" І. Діонн, не минула й доба з того часу, як Майкл Дукакіс забезпечив собі висунення кандидатури на президента ЗСА від Демократичної партії, і республіканці застосували проти нього наймогутнішу зброю: президент Роналд Реген виступив з різкими нападами на губернатора Массачусетсу, обвинувачуючи його в тому, що Дукакіс рисує надто сумну картину економічного становища Америки.

Як заявив Р. Реген під час зустрічі з репортерами, він зробить все можливе, щоб допомогти республіканському кандидатові віцепрезидентові ЗСА Джорджові Бушу, і запевнив, що до листопада Буш обжене Дукакіса, який тепер іде попереду віцепрезидента за даними опитування громадської думки. Ця заява Президента заспокоїла прихильників Буша, які обурювалися, що республіканський кандидат має від Регена мало допомоги.

„Знаєте, послухати його, — зауважив Реген з приводу виступів Дукакіса, — то виходить, що ми переживаємо економічний спад, що у нас повно бездомних, що люди не мають що їсти, що вони позбавлені медичної допомоги і що ми повинні якось боротися з безробіттям". За словами Президента, Дукакіс перекручує факти, бо тепер працює значно більший відсоток американців, ніж коли-небудь в історії.

М. Дукакіс, виступаючи в Лос Анджелесі, різко критикував Адміністрацію Р. Регена, зауваживши, що „за майбутнє економіки не можна платити кредитною карточкою". Він мав на увазі колосальний дефіцит державного бюджету, що створився за Регена. Менш охоче Дукакіс обговорює теперішні прогнози, бо в цьому році з великим дефіцитом буде зведений і бюджет його рідного Массачусетса.

У четвер, 9-го червня, Буш виступив у Тексасі, а в п'ятницю — у Колорадо. Зміст його промов заключається у тому, що Дукакіс ліберал, а не поміркований політик, яким він намагається себе показати. Буш старається доказати, що на випадок, якщо Дукакіс стане президентом, він підвищить податки і відмовиться від багатьох важливих видів військової техніки, послабивши там самим оборонноздатність Америки. Буш звернув увагу на те, що Дукакіс виступає проти смертної кари і за надання в'язням „відпусток" на суботи і неділі.

УКРАЇНСЬКИЙ ДИРИҐЕНТ ЗДОБУВАЄ СЛАВУ

Гості у редакції „Свободи". Сидять (зліва) Вячеслав Вишневський і Павло Длябога.

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович) — Молода, худощава постать нашого гостя в редакції відразу якось спонукує нас припускати, що ця людина має близький зв'язок із музикою. Чи це його погляд, чи рухи важко вгадати, але на кожний випадок ми зовсім не дивуємося, коли гість виявляється дириґентом 40-членної камерної оркестри, що має назву „Гаффнер" та розпочала свою працю в Лондоні у 1987 році.

Розуміється ми даємо нашому гостеві Павлові Длябозі відразу десятки питань. Перш усього, як це сталося, що він українець, дириґентом англійської оркестри. Наш гість радо все вияснює. Він молодим хлопцем переїхав із ЗСА до Швайцарії, щоб в Европі студіювати музику. Студію вав спершу в Люцерні і Цюріху, а відтак — в Женеві закінчив музичну консерваторію, де студіював спеціялізацію дириґентури у професора Арпада Гереча. Опісля працював в Парижі і Західній Німеччині, а відтіля переїхав до Англії, де, — як каже, — захопився музичним розвитком цієї країни. Тут у нього саме і постав проєкт створити камерну оркестру із молодих надійних музик, і прем'єра цієї нової оркестри відбулася весною 1987 року, а перший концерт в Лондоні, у лютому цього року, пройшов з великим успіхом.

Стільки про музичну кар'єру молодого дириґента. Він підкреслює нам відразу, що завжди вказує усім чужинцям на своє українське походження, хоча у нього швайцарське громадянство.

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

ФІЛІППІНСЬКИЙ КОНГРЕС погодився на компромісову пропозицію щодо розподілу землі, яка має задовільнити і великих землевласників і сільських робітників, які досі не мали куска землі. Президент Коразон Акіно заявила після цієї ухвали, що вона підпише закон в цій справі, бо такий компроміс вона запропонувала ще в липні минулого року.

АГЕНТСТВО ТАСС ПОВІДОМИЛО з Москви, що кількість убитих у експлозії поїзду в суботу, 4-го червня, зросла до 80-ти. Агентство інформує також, що після прослідження того трагічного випадку стверджено, що причиною вибуху була спека, яка в останньому часі навістила Москву та її околиці, а не людська помилка.

УРЯД СХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ заявив, що є готовий дати допомогу жидам, які уціліли із нацистських концентраційних таборів. Це повідомлення наступило після того, як в понеділок, 6-го червня ц.р., провідник жидів у Східній Німеччині Гайнц Галінскі завважив, що Східній Берлін є готовий заплатити жидам відшкодування у висоті 100 мільйонів марок. Досі уряд Східньої Німеччини переконував, що він морально не є відповідальний за винищення жидів нацистами і тому не робив ніяких безпосередніх виплат жидівським жертвам голокосту.

ІТАЛІЙСЬКИЙ СУД РІШИВ, що архиєпископ Павло Марцінкус, колишній директор ватиканського банку і ще двох головних урядовців того банку не можуть бути суджені за те, що в 1982 році прийшло до банкрутства найбільшого італійського банку „Амброзіяно". Верховний Суд рішив, що ватиканський банк є інституцією залежною лише від Католицької Церкви і на підставі договору поміж Ватиканом і італійським урядом з 1929 року виключений з юрисдикції італійського суду.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКА ОПТОМЕТРИЧНА асоціяція дає пораду всім покупцям соняшних окулярів, щоби, купуючи їх, брали під увагу так само зір, як і зовнішню красу чи моду. Згідно з їхніми даними соняшні окуляри захищають людські очі від соняшного проміння на 75 до 90 відсотків, як також оберігають їх від ультрафіолетних променів, які можуть спричинювати катаракти та можуть завдавати шкоди очній сітківці. Тому коли купуєте соняшні окуляри дивіться щоб вони захищали ваші очі також і від ультрафіолетних променів.

СУДДЯ, ЯКИЙ РОЗГЛЯДАЄ СПРАВУ Ірано-контра афери вирішив, що Олівер Норт, Джон Пойндекстер та два інші співподвижні особи мусять бути суджені кожний окремо. Це рішення має на меті дати можливість кожному з них вживати зізнання своїх співоскаржених, що їх вони давали перед Конгресом. Це був сильний удар для спеціяльного прокуратора Лоренса Велша, який тепер буде мати куди більші трудноші, щоби доказати їм вину конспірації в допомозі нікарагуанським повстанцям грішми з продажі зброї Іранові.

У ВАШІНГТОНІ ПАЛАТА Репрезентантів проголосувала законопроєкт, котрий має на меті обмежити кількість комерційних оголошень у дитячих телевізійних програмах. В цьому законопроєкті говориться і про те, що одною із вимог для одержання ліцензій буде вимога подавання на телевізійних екранах освітніх та інформаційних програм для дітей.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шулц до Шаміра: „Закінчіть окупацію!"

Державний секретар Джордж Шулц не втішається особливою симпатією українців. Українці мають у деяких випадках довгу пам'ять і це стосується теж поведінки Джорджа Шулца супроти Мирослава Медведя, втікача з совєтського корабля, якого саме Шулц видав совєтським опричникам. Але справедливість вимагає признати Шулцові вийняткову енерґію, роботящість і терпеливість. Після п'ятиденного перебування Реґена у Москві Шулц полетів до Брюсселю поінформувати союзників із НАТО про хід і вислід конференції у Москві і в день пізніше полетів невідомо вже котрий раз знову на Близький Схід, як американський посередник, щоб запровадити мир між Ізраїлем та його арабськими сусідами. Коли спершу головною квартирою Шулца на Близькому Сході був Ізраїль, відкіля він кружляв поміж Єгиптом, Йорданією й Сирією і назад, то цим разом він переніс свій осідок до Єгипту і відтіля робить оці окружні ескапади. На прикінці минулого і з початком цього тижня Шулц знову мав наради з єгипетським президентом Госні Мубараком, йорданським королем Гуссейном, президентом Сирії Гафез ель Ассадом та ізраїльським прем'єром Іцаком Шаміром..

Ядром мирового пляну Шулца є поступова ліквідація окупації Ізраїлем правобережжя Йордану, як належало до Йорданії, і смуги Ґази, колишньої території Сирії. На правобережжі ріки Йордану мали би дістати автономію палестинці, число яких зросло вже до яких трьох мільйонів, у державноправній злуці з Йорданією. Подробиці мала би виготовити міжнародна конференція, на якій п'ять постійних членів Ради ОН мали би дорадчий голос, а з рештою мали би договоритися безпосередньо Ізраїль і його арабські сусіди. Єгипет і Йорданія погоджуються, Сирія має деякі застереження, але приєдналась би також, опозицію веде ізраїльський прем'єр Іцак Шамір. Цим разом — як повідомляє кореспондент „Ню Йорк Таймсу" з Єрусалиму, Шулц прийняв рішучіший і різкіший тон у нарадах з Шаміром та його найближчими дорадниками. Він заявив Шамірові: „Дальша окупація заведе Ізраїль у сліпий кут". У перекладі на зрозумілу мову це значить, що ЗСА перевірять свою щорічну допомогу грішми і зброєю Ізраїлеві і що збільшать продаж зброї Савдійській Арабії та іншим арабським країнам, які орієнтуються на Захід. Ця ціла процедура замирення обрахована на п'ять років і сам Джордж Шулц заявив журналістам, що його мирові заходи посуваються вперед „інчами".

Іцак Шамір із правонаціоналістичної партії Лікуд покликається на історичне „право" Ізраїля до окупованих арабських земель, бо, мовляв, в біблійних часах це все належало ізраїльцям. Арґумент нісенітний, бо коли би прийняти важливість історичного „права", то араби могли б зголосити свої „права" до території теперішньої Еспанії і Портуґалії, бож араби (маври) зайняли були не тільки все північне побережжя Африки, але й переступили Ґібралтар та окупували цілий Піренейський півострів.

Польща зголошувала своє „право" до Львова й цілої Східньої Галичини теж на підставі історичного заволодіння цією західньоукраїнською територією 1340 року. Історичний арґумент нісенітний — єдино правильним арґументом на право до якоїсь території є її етнічний, національний характер.

Ізраїль окупував йорданську і сирійську територію у війні з 1967 року. Шулц каже стовідсоткову правду, що вічно не можна зберігати силою окуповані чужі землі. Скорше чи пізніше така окупація мусить скінчитися катастрофою окупанта. Від півроку палестинці ведуть на правобережжі Йордану і в арабській східній частині Єрусалиму масові демонстрації, що їх ізраїльська влада розганяє слізним газом, водою з пожежних возів, але і стрілами та палками, що у висліді дало вже сотні вбитих і ранених. Тепер можна на всіх каналах американських телевізійних станцій оглядати і слухати деклямаційні заклики до відвідування Ізраїля. Це наявний знак, що туристика туди впала до нуля. Яка приємність їхати до країни, щоб бачити там, як палками поліція б'є автохтонних арабів. Ізраїль перетягає струну, розраховуючи на сильні впливи жидівської громади в Америці і на те, що він, Ізраїль, своїм географічним положенням потрібний Америці. Але перетягання струни дає в реакції зріст антисемітизму і може довести до зміни політики ЗСА — на шкоду Ізраїлеві.

Іван Боднарук

ЧИ ТІЛЬКИ ГОЛОД ЗЕМЛІ ГНАВ НАШИХ ЛЮДЕЙ ЗА ОКЕАН?

Мешканці країн нашого поселення по цей бік океану думають, що наших давніх еміґрантів примушували покидати рідний край тільки нужда й голод. Це, на їх думку, єдина причина, яка спонукувала українців виїздити на чужину в світ-за-очі. Ніде правди діти, що це сталося під впливом часто однобічних інформацій наших таки людей. Наші поселенці за океаном, особливо люди без освіти, подавали майже завжди в розмові з чужинцями голод землі й економічну скруту, як причину еміграції українців.

Чи направду тільки голод і нужда спонукували наших людей кидати дорогу батьківщину та промощувати цілях цивілізації у глухих бразилійських пралісах? Ні, не тільки це. Були теж інші причини й про них не слід забувати ніколи, коли інформуємо чужинців. За океан тікали наші люди не так від нужди й голоду, як радше від того страшного гніту, соціяльного й політичного, що його завели були в Галичині фаворизовані Австрією поляки. А якщо говорити про еміграцію галичан за море між двома світовими війнами, то майже всі вони виїздили чи на чужину з політичних мотивів, рятуючи себе від шикан повереальської буфорної Польщі та переслідувань польської поліції. Несли наші люди з рідних сіл із одної півкулі на другу свої гарячі сподівання волі, свою тугу за людськими правами. Що так воно було, мав змогу переконатися кожен, хто бодай кілька років прожив, наприклад, серед наших поселенців у Бразилії. Хоч уже не живуть наші перші поселення, а й мало залишилося в живих їхніх дітей, хоч тут, у нових умовинах виросли вже нові покоління, які інколи вже мало знають про країну своїх дідів і батьків, то все ж тут на кожному кроці помічається в наших людей ненависть до поляків, ненависть, яку привезли з собою наші найдавніші поселенці та передали дальшим поколінням. І хоч уже виросли покоління, які деколи вже рідної мови не знають і не вміють сказати, з яких околиць Галичини прийшли їхні діди, то все ж у глухих бразилійських лісах іде боротьба нашого відірваного від рідного краю поселення проти польського нахабного імперіялізму. Вони нерідко відчувають погорду до всього, що польське, з поляками не люблять сходитися. Кривда з рук польського пана й підпанка, яка пригнітала віками наші села й містечка в Рідному Краю, була така велика, що її не забувають ще й нині внуки й правнуки наших перших поселенців навіть ті, що в них почуття національної свідомости вже дуже слабе. Український селянин від першої свідомости аж до домовини двигав важкий камінь тієї кривди й не вагався навіть тікати від неї за океан, щоб тільки визволитися з польських лабет. Знаю випадки, коли українські батьки в Бразилії схильні були дозволити на подружжя своїм дітям з членом будь-якого іншого народу, тільки не з поляками.

Для ілюстрації українсько-польських взаємовідносин візьмімо хоч би ті часи, коли в Галичині шалів терор польського намісника, графа Казімєжа Бадені, який вславився великими виборчими надужиттями. Якраз 80 років минуло 6-го лютого цього року, як від жандармської кулі згинув 6-го лютого 1908 року, селянин Марко Каганець у Коропці, а 4-го і 11-го березня 1928 року, якраз 60 літ тому, відбулися ганебні вибори до польського сойму поверсальської Польщі. Факт, що якраз тоді наші селяни тисячами виїздили за океан, потверджує нашу думку, що не тільки економічна скрута, але й політичні мотиви примушували наших людей тікати на чужину.

Проти нас стояла тоді в галицькому сеймі польська шляхетська більшість, за якою була польсько-жидівська фінансова сила та австрійський уряд із своїми жандармами й військом. Був це час, коли галицьке село будилося до нового життя, коли селянські хліборобські страйки заливали Галичину, коли нарід домагався землі й волі. Послухаймо, що сказав про ті часу у своїй заяві д-р Євген Олесницький, коли 1900 року вийшов послом і став головою соймового клюбу: „В попереднім соймі представники українського народу були приневолені опустити сейм, бо честь укр. народу не позволяла їм оставати в тому соймі". Далі ствердив Олесницький, що останні вибори відбулися нелегально, так само, як попередні. „Не уступимо ні на крок — говорив він — та не дамо вважати себе за нарід другорядний". Той же наш політик; 15-го березня 1907 року, виголосив знамениту промову, в якій сказав: „Нема поля, на якому не спочивала б рука давлячого гнету. А рівночасно попри це йшла та йде безпощадно провокація з боку польської публічної опінії, ведена зовсім свобідно, бо влада ніколи не звертала на неї уваги й, очевидно, апробувала та толерувала її. Вона зовсім явно взивала польську суспільність до чинних актів проти нас. І ця шалена аґітація ненависти викликала обильні плоди серед польської суспільности, настроюючи її до нечуваної майже у відносинах двох народів непримиренности й ненависти проти нашо-

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про радісну подію

Звичайно, коли говоримо чи пишемо про радісну подію, приходять на думку різні радісні переживання особистого життя: народини, весілля, ювілеї.

Сьогодні, хочемо писати про подію, яка, власне кажучи, не мала радісної підстави, а навпаки її спонукала сумна для всіх річниця, загальноукраїнського характеру.

А може треба було аж п'ятдесятиріччя убивства полковника Євгена Коновальця, щоб така сумна дата змогла знову поєднати цілу українську громаду, а радше всі її три відлами однієї колись організації українських націоналістів?

Якби воно не було — коли ми сиділи останньої неділі на крайовому вшануванні 50-річчя смерти Є. Коновальця у Ню Йорку нам, як і мабуть усім іншим численним присутнім ставало радісно на душі. Бо як тут не радіти, коли після довгого часу можна було побачити знову представників усіх трьох націоналістичних угрупувань, як сидять побіч себе, як один за одним підходять до голосника, щоб вшанувати пам'ять цього, що був їх першим і головним провідником?

І як тут не радіти, коли довелося слухати, що кожний із тих представників коротко, зв'язко говорив на визначену йому тему, як кожний зумів подати інший аспект дії цієї людини, що зуміла у кількох роках зорганізувати до боротьби за державність і незалежність усі прошарки української спільноти, а передусім молодь?

Цей факт об'єднання для вшанування пам'яті Є. Коновальця справді порушив цілою вільною українською громадою і вже показав свій позитивний вплив.

Як ми мали нагоду почути від учасника святкувань на могилі Є. Коновальця у Роттердамі і як про це читаємо в нашій пресі, ці сумні поминки були величаві і кількістю присутніх, і програмою, а понад усе згуртованням усіх разом, без різниці їхньої приналежности. Зокрема будуючим була велика кількість молодих людей, які, як чули ми з уст очевидця, приїхали саме тому, що відзначувано цю річницю об'єднано і що це було завчасу подане до загального відома.

Це також появилось в нашому щоденнику, де на окремій сторінці у річницю убивства Є. Коновальця одна поруч одної появилися статті провідників усіх трьох відламів ОУН. Усе це перейде як незаперечний і вагомий факт до нашої історії.

Нам невідомо, хто і як прийшов до такого висновку, що 50-річчя смерти основника ОУН треба таки не зважаючи на усі непорозуміння відзначати спільно бо це властиво неважливе. Важливе це, що так воно пройшло — там у Роттердамі, де самітно лежить у чужій землі і серед чужого оточення Є. Коновалець, і в усіх країнах, у всіх місцевостях, де живуть вільні українці.

Як бачимо таке „узгіднення" можливе і можна навіть, маючи різні погляди, на різні події таки часом „договоритися" і поступитися один одному, відкидаючи несуттєві свари.

Таке „договорення" конечне в кожному державному демократичному устрої, у кожному вільнодумаючому народі — і тому найвищий час, щоб і у нас воно стало пріоритетом — не зважаючи на це, що в кожного є право на свій власний погляд і вільний вислів думок.

Може справді треба було аж 50 років чекати від смерти Є. Коновальця, щоб таке „чудо" сталося в українській спільноті.

А може сила духа того справжнього провідника, що саме так державницько думав і діяв є така велика, що вибиває свою печать навіть після півсторіччя?

О—КА

Юрій Р. Рибак

ПРОДУКТИВНІСТЬ РЕКЛЯМИ

Кілька років тому один із теоретиків гарвардської бизнесової школи висловив думку, що люди у діяспорі бажають купувати цей же сам товар та жити у цей же сам спосіб. Як приклад можна взяти Кока-Кола, сині „джінси", китайський харч тощо. Словом світ став однорідним і тому спритні компанії продають стандартний товар у цей же сам спосіб у світі без огляду на місце. Можна б сказати, що ця теорія з вийнятком деяких тільки вибраних товарів, лиш теорія і це все, бо практика виявила, що „де край там і звичай". Ось, наприклад, француз не п'є помаранчового соку на снідання, середньосхідні азійці волять пасту до зубів із ароматичним смаком, японці люблять запах зілля у сиропі проти кашлю, а в деяких частинах Мехіко господині миють начиння... порошком до прання. Це все важне, неправильно бо поведена рекляма може приносити більше шкоди ніж користи.

Часто теж можна почути, що світ прийняв уже у себе американські ресторани швидкого прохарчування. Так, але багато теж країн внесли до цього щось свого рідного. Німці продають пиво, а французи вино. Австралійці їдять баранячий „пай", а філіппінці „нудлі"... Теж минув час, коли купці індустрійних країн могли продавати нерозвиненим країнам минулорічні моделі чи стару технологію. Тому теж прийшло до ревізії гарвардського погляду. Є голоси; які кажуть, що у світовому маштабі рекляма може бути подібна лише для деяких продуктів і це тільки тоді, коли дозволить довкілля даного місця. Очевидно, що рекляма з одним підходом для охоплення світового ринку є найдешевшим способом для компанії, щоб заощадити кошти. Але коли встановлення реклями не може цього осягнути, компанія мусить старатися здобути покупця згідно з його вподобанням. Зрештою, кінець кінців, він же за це платить.

Коли ж так застановитись над продуктивністю реклями, то її агресивність може людина без труду не добачити чи пак переочити. Це завважується при читанні журналів, часописів чи у крамничних виставах. Навіть великі придорожні реклямові таблиці під час їзди автом можуть „зникати"... Інакше є з комерційною телевізією. Тут станція навмисне перериває цікаву ситуацію у програмі, щоб подати рекляму. Але глядачі взялись на спосіб і часто густо під час реклями, яку вважають радше, як перерву у театрі, дещо „віддихають", полагоджуючи, що кому потрібно. Є теж глядачі, що під час реклями перелучують русло.

І тут зустрічаємось із цікавим явищем телевізії, що її спонзори реклями мусять взяти до уваги, коли бажають, щоб вона мала повний успіх. Багато людей зміняє русло станції з допомогою контролю — на віддаль, що популярно називають „zapping". Це дуже важливе, половина бо американських родин мають телевізійні апарати з цим же контролем... Найбільше перелучувань є під час спортових програм у суботи та неділі. Є випадки, що половина глядачів не бачить даної реклями, на чому тратять її спонзори... Для ілюстрації візьмімо недавну перевірку стану „зепінг". Тут охоплено на протязі 29 днів минулого лютого шість некаблевих станцій у Ню Йорку. Ці станції разом вислали були майже 92,000 реклям для 365 різних продуктів, що забрало 772 годин часу. „Зепування" виглядало так: половина глядачів зміняла русло кожних 20 мінут; третина кожних шість мінут, а решта кожні дві хвилини!... З дальшої аналізи виходить, що найбагатші родини, що їх реклямники бажають осягнути, найчастіше зміняють русла станцій. Але реклямники беруть на спосіб і впроваджують 15-секундову рекляму, або теж надають самій реклямі форму з нормальної програми...

У відношенні до продуктивности реклями виглядає, що тут маємо до діла певного роду погонею реклями за глядачами з одного боку, а втікачами від неї з другого. Це чомусь нагадує на гру в кота та мишу тільки з цією різницею, що участь у ній беруть теж дорослі.

Сама продуктивність телевізійної реклями суто різниться від радіо. Тут людина може займатись чимсь іншим, що не перешкоджає їй у слуханні програми і то без різниці чи це під час праці, вдома чи під час їзди автомобілем. У тому випадку радіо є радше своєрідним доповненням ніж об'єктом абсорбування уваги та часу. Тому і перелучування зі станції на станцію під час передачі реклями, явище рідке.

Стереотипні реклямні оголошення, що у загальному характеризують наші радіо передачі в Америці та Канаді, останньо відсвіжила рекляма Українського Народного Союзу, де діялоги в симетрії між гумором легкого жанру, а серйозністю предмету осягають свою ціль задуму. Це нове оформлення реклями УНС можна тільки привітати та побажати її ініціяторам, продуцентам, авторам і виконавцям далі продовжувати якнайбільшої продуктивности реклями.

ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ

Михайло Лоза

Архів збагачується...

Це відноситься до Українського Медичного Архіву, яким від довгого уже часу опікується ентузіяст цієї справи д-р Павло Пундій. Цей архів збагатився останньо 10-им збірником, за 1986 рік. Своїм зверхнім виглядом, як теж і укладом матеріялів, збірник цей подібний до попередніх збірників. Збірник присвячено проф. д-рові Василеві Плющеві в 10-ту річницю його смерти (помер 16-го листопада 1976 р.). Властиво не весь збірник присвячений цьому видатному лікареві-науковцеві, а тільки перший розділ, який нараховує 58 сторінок, приблизно одну четверту всього збірника із загальною кількістю сторінок 231. Відведений для д-ра Плюща розділ редактор д-р Павло Пундій розбив на три частини. Першу частину творять статті чи спогади про д-ра Плюща, в другій подано список його писань (стор. 37-41), а на третю складаються статті д-ра Плюща на медичні теми (є їх три). Оригіналь-

(Закінчення на стор. 4)

Богдан Цимбалістий

ГРОМАДЯНСЬКА ПАСИВНІСТЬ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

V.

Що терор супроти українців більший — усім відомо. Чим більший терор тим страшніші його наслідки. У своєму листі до Левка Лук'яненка Василь Стус пояснює, чому „право людини досить добре розроблене" в московських демократів, а їх „стилістика значно виробленіша за стилістику демократів України, де надто багато редукцій, викликаних, або українським переляком, або — що майже готожне — українськими специфіками союзного права (у Москві дають п'ять років на Україні — 12 років і т. д.). Через це — пише поет — московські демократи ідуть майже в повен зріст, а українські — рачкують, поповзом, краще — то переламавшись у крижах. Нас січе мінометним вогнем (отже, і демократів, що рачкують, осколки не обходять), тому нас і мало. Тільки показав голову і зник". („Сучасність", лютий 1988).

Очевидно така атмосфера терору в Україні впливає трагічніше на поведінку людей. Мало є відважних, більшість воліє вичікувати.

Сучасний есеїст Євген Сверстюк писав у „Соборі у риштованні": „Проходимо негероїчну смугу історії, де подвиг робить уже той, хто вихопився зі стану пасивного конформізму і йде за голосом свого сумління. Обережні — найбезвідповідальніші. Вони знають єдину науку — невстромити пальців у колеса. Байдуже, чи ті колеса котяться вперед і чи взагалі вони щось тягнуть. Їм здається, що досить утриматися від нечистих справ і перечекати, доки їх зроблять інші. Але пам'ятаймо, що нам історія просто на чолі записала всю обережність, пасивність перечікування і лінь предків і кожне нове покоління від колиски розплачується за це своєю долею і честю".

Ця обережність, громадянська пасивність і страх анґажуватися стали мов би частиною вдачі багатьох українців.

Одна 83-літня бабуся розказувала швайцарському кореспондентові Мартинові Емхові: „Я жила під чотирьома різними панами: під австрійцями, поляками, німцями і тепер — цими. Для нас це не робило ніякої різниці – інші закони, заборони, накази — і все можна було якось пережити" (Зміст цього репортажу з „Ноє Цюріхе Цайтунг" поданий в „Свободі", з 2-го і 13-го квітня 1983).

„Пережити", пристосовуючись до обставин, стало філософією життя українського народу. Він довів до перфектности це вміння пристосуватися, жити „тихше води, нижче трави" і так перетривати всі лихоліття.

Іміґранти до Америки чи до інших країн вільного світу не позбулися цього віками витвореного стилю життя. Хоч в Америці вже біля 40 років багато з наших людей не позбулися страху перед всяким анґажуванням і перед політикою. Відомо ж членам Конґресової комісії для дослідження голоду було важко знайти досить свідків пережитого голодомору, дарма, що можна було свідчити, не подаючи свого справжнього прізвища. Як писав один наш публіцист (Ілля Демиденко, в „Українських Вістях" з 21-го квітня 1985): „частина є боягузами (навіть коли нема явної загрози), вони й досі не позбулися сталінського переляку. Вони бояться подати свій голос в обороні правди, підписати протест, петицію, бояться 'політики'.

На марґінесі вартo завважити, що існують певні різниці між галичанами і східніми українцями, якщо мова про їхнє відношення до громадських і політичних справ. Під австрійським режимом галичани мали можливість бути політично активними без страху перед карами. Австрія була правовою державою, де закони справді захищали поодиноких громадян. Тому вони могли йти зорганізовано до виборів, або їх бойкотувати, мали можливість вибирати своїх послів до австрійського парляменту, а ці домагалися повних прав для українців і частинно їх виборювали. Пізніше під польським режимом існували також певні, хоч більш обмежені, можливості організувати своє культурне, економічне й політичне життя. Так галичани привчилися бути активнішими й більш жертвенними на свої цілі. Все це очевидно тільки у відношенні до мешканців східніх земель України. В порівнянні з іншими зрілішими народами вони так само ще досить пасивні. Ще між галичанами була поширена така саме аполітична філософія життя, мовляв, „я до політики не мішаюся", „я до тих патріотів не належу", „якось і без мене відбудеться". В Галичині був витворився тип „порядного русина", тобто людини, що нібито любить свій церковний обряд, свої звичаї і традиції, але завжди лишається льояльним до польської влади.

Очевидно, тепер після 40 років життя під совєтським терором мешканців західніх українських земель навчилися так само бути надмірно обмеженими і громадянсько пасивними.

Демократична політична культура

Біля 40 років життя в американській демократичній системі виявилися, мабуть, за коротким періодом часу, щоб позбутися давніх навиків думання й переконатися, що ця система вимагає від своїх громадян зацікавлення громадськими справами, зокрема, коли йдеться про оборону власних інтересів. Тут за політику не карають, але очікують, що громадяни будуть реагувати, організуватися для певних цілей, тому, вони мусять бути добре поінформовані і виявляти свої думки. Це не значить, що всі мають бути політичними активістами і йти в політику, проте демократична громадська культура вимагає, щоб кожний почувався підметом, тобто був свідомий своєї відповідальности за будь-яке рішення, тобто свідомий наслідків свого рішення навіть, коли він вирішить стояти збоку і навіть не йти до голосування. Федеральний, стейтові чи місцеві уряди не журяться чи своїми рішеннями задовольняють кожного громадянина. Хто незадоволений повинен боронити своїх інтересів одинцем, беручи навіть уряд до суду, чи організуючи інших і громадно домагатися кращих рішень. Громадяни демократичних держав мусять бути постійно на сторожі своїх свобід й бути відпорними на всякі загрози чи це не буде аґітація якоїсь групи з диктаторськими тенденціями чи намагання уряду вкоротити якісь їхні права, або чимсь обтяжити. Чуйність громадян на загрози це та ціна, яку треба платити, щоб зберегти свободу. Коли більшість громадян радше жити тільки особистим життям, триматися принципу „моя хата скраю, нічого не знаю", демократична система не вдержиться. Коли більшість громадянства так мало поінформована і незріла, що повірить у гасла й спрощені формули для розв'язки складних проблем, шлях до диктатури кліки підготований.

Продовження буде.

КАНАДСЬКИЙ ХАРИТАТИВНИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ДОПОМОГИ РОДИНІ І. ДЕМ'ЯНЮКА ТА ФОНД ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА В ЗСА

Повідомляємо українське громадянство, що:

І) Апеляція до Верховного суду Ізраїля підготовляється нашим адвокатом Павлом Чумаком.

II). В обороні Івана Дем'янюка візьмуть участь адвокати вибрані нашими українськими адвокатськими асоціяціями Канади і Америки.

III) СКВУ, КУК, УККА, УАКРада виразно зайняли становище, що суд над Іваном Дем'янюком був несправедливим і окремим зверненням до української громади підтвердили це. Як рівнож багато правних асоціяцій і авторитетів світу висловили сумніви у справедливості суду в Єрусалимі.

IV). Тому що ОСІ затаїло багато документів, які могли б бути допоміжні в обороні Івана Дем'янюка, його родина потягнула згадану ОСІ до судової відповідальности.

V) До нашої оборони в Апеляційному суді потрібно затруднити адвокатів світової слави, які б, обороняючи Дем'янюка, зуміли оборонити нашу українську справу, а для того потрібні великі фонди. Тому, що ми не маємо своєї держави, то весь тягар самооборони на наших плечах і нашій свідомости. Нашою активною підтримкою морально і фінансово ми покажемо світові рівень зрілости нашої громади. Вашу пожертву просимо пересилати до:

Canadian Charitable Committee, 2118-A Bloor St. West Toronto, Ontario, M6S 1M8, Canada або до: John Demjanjuk Defense Fund, 847 Meadow Lane, Seven Hills, Ohio, 44131, USA.

Звітування...

(Закінчення зі стор. 1)

продавців, забезпечення та повільну, але систематичну поправу в ділянці продажу грамот на високі суми забезпечення.

За „Свободу" звітував головний редактор Зенон Снилик. До свого написаного звіту він додав ще справи широкого відзначення українськими громадами 1000-ліття Християнства в Україні, розповів ширше про хід процесу над Іваном Дем'янюком у Єрусалимі, нову ситуацію у СССР, а зокрема в Україні та інших республіках комуно-московської імперії й про зріст популярности газети, яка, не зважаючи на відхід старшого покоління, все ще знаходить широке зацікавлення серед читацької публіки. Він згадав також про Альманах УНС, який друкуватиметься в цьому році у 95-ліття існування нашої установи і заохочував членів Головного Уряду, щоб вони своїми статтями збагачували це видання, яке масово розходиться серед читацького загалу. З огляду на перешкоди головний редактор „Українського Тижневика" Рома Сохан-Гадзевич мала звітували у п'ятницю.

Під час запитів і дискусії головний контролер інж. Анатолій Дорошенко, сказав що „Свобода" стосує невідповідну настанову до Української Православної Церкви, пишучи про 1000-ліття Християнства в Україні. Частинну відповідь на ці закиди дав Дорошенкові головний радний В. Дідюк.

Після звітів, дискусії і звітів Головної Контрольної Комісії, звіти членів Головного Уряду й поодиноких керівників було прийнято.

На цьому закінчено другий день нарад. Ввечорі, тут у залі „Веселки", відбувся бенкет, яким, у відсутності традиційного вже тостмайстра інж. Степана Куропася, керував головний радний з Торонто В. Дідюк. Вечеря радше мала веселий характер, частина якої була присвячена сеньйорові УНС і головному радному Андрієві Джулі з Піттсбургу, який зрезигнував по довгих роках праці із секретарства у своєму Відділі.

У п'ятницю, 10-го червня, звітували поодинокі комісії, які тяжко працювали вечорами, щоб у скороченому реченці нарад закінчити свою працю.

Український...

(Закінчення зі стор. 1)

На наш запит чи він родина відомого нам добре диригента хору „Прометей" у Філядельфії, Михайла Длябоги, довідуємося що вони брати. Музичні здібності отже родинні, тим більше коли Павло виясняє нам, що батько їх був дяком, а мати доброю співачкою. Обидва дириґенти мають між собою тісний зв'язок і Михайло був на прем'єрі оркестри під музичним проводом свого брата у Лондоні та, почувши про його успіхи запропонував голові культурно-мистецької комісії Крайового Комітету 1000-річчя Хрищення України Юрієві Повстенкові запросити Павла дириґувати оркестрою на великому концерті для відзначення 1000-річчя Християнства України, що має відбутися у жовтні в Кеннеді Центрі у Вашінґтоні.

Це саме стало причиною теперішніх відвідин П. Длябоги в ЗСА, де він приїхав на короткий час, щоб обговорити усі деталі своєї участи в цій імпрезі.

Питаємо нашого музику, яка саме буде його роля у цих музичних українських імпрезах і він виясняє нам, що він буде дириґувати симфонічною оркестрою Вашінґтону та Балтімору для концертового виконання уривків із опери Георгія Майбороди, сучасного визначного композитора з України п.з. „Ярослав Мудрий". Солістами будуть відомі українські співаки Рената Бабак, Богдан Чаплинський і Стефан Шкафаровський. Тепер П. Длябога дістав партитуру і з нею повертається до Европи, щоб відтак приїхати до Вашінґтону десять днів перед концертом і працювати з 80-ти членною оркестрою та солістами.

Ми, як ляїк у музичних справах, ставимо зразу питання чи може бути таке підготовання на віддаль такої великої у своєму засягу музичної імпрези. Але тут наш співрозмовець заспокоює нас, що львину частину підготовчих праць буде виконувати тут брат Михайло, який буде переводити проби із хорами та солістами, а крім того вони будуть у постійному листовному та телефонічному зв'язку. П. Длябога захоплений музикою Г. Майбороди, хоча, як сам зазначає і як бачимо із програми прем'єри англійської оркестри у Лондоні його спеціяльність віденська клясика.

„Музика Майбороди неромантична, тональна, мелодійна, музика зрозуміла для всіх і так би мовити міжнародна, величава, ефектовна" — виясняє він нам із справжнім переконанням, і тому розуміємо, що він взявся радо за таке діло ще і коли тут буде нагода вперше виступити на українській але також міжнародній імпрезі, якою безперечно повинен бути плянований концерт у Вашінґтоні.

П. Длябога, як завважуємо із розмови, це европейська людина із широким музичним горизонтом, але в тому завжди із українським серцем і українським сантиментом.

Це виразно показується у цій нашій першій зустрічі, не бачимо із брошурки про його оркестру „Гаффнер" (яку до речі він назвав так із сантименту до свого улюбленого композитора Моцарта) і це можна відразу відчути у його щирих словах.

Тому ми з цікавістю чекаємо на те, щоб побачити молодого надійного українського дириґента при його праці над виставленням виймків опери „Ярослав Мудрий" і ми певні, що не помилимося у наших сподіваннях, щодо його музичних здібностей, завзяття і знання.

З бажаннями успіхів у праці прощаємо нашого гостя, що прийшов до редакції в супроводі члена Крайового Комітету відзначення 1000-річчя Християнства України, Вячеслава Вишневського.

Ювілейні святкування Тисячоліття в Денвері

Владики Ф. Стеффорд і І. Лотоцький (перший справа в першому ряді) і о. С. Хміляр на тлі хору.

В неділю, 24-го квітня, парафія Преображення ГНІХ в Денвері, Кольо., відзначила ювілей Тисячоліття Хрищення України. На ці святкування були запрошені не лише о. протоєрей Володимир Ситниченко зі своїми парафіянами української православної церкви, і о. Стефан Вашко і парафіяни візантійської католицької парафії, але й всі отці та вірні латинської архидієцезії Денверу.

Після кількамісячних старань о. Стефана Хміляра, ЧСВВ, пароха, та Літургійного Комітету, при співпраці пароха латинської катедри-базиліки Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці, в день святкувань в базиліці влаштування до св. Літургії були пристосовані до нашого обряду. Приставлено проскомидійник, аналой і тетрапод, які разом з головним престолом були вкриті вишиваними обрусами. Натурального розміру золотом виконані ікони Матері Божої й Ісуса Христа, маляра Володимира Мошинського послужили як похідний іконостас.

Вполудне катедру-базиліку, яка містить коло півтори тисячі вірних, заповнили до краю. При вході до катедри Архиєпископ Френсис Стеффорд привітав Владику Інокентія Лотоцького, ЧСВВ, традиційним українським звичаєм — хлібом і сіллю.

Процесію владик і духовенства у супроводі почесної сторожі Лицарів Колюмба впровадили діти в народніх строях які перед іконою Божої Матері вкладали у флякон квіти як дар вдячности за „дар хрищення, ласку спасення".

До престолу з Владикою Лотоцьким стали сослужащі отці, які навіть приїхали з Торонто і Сан Дієго, щоб відзначити з нами ці святкування.

Молодь складає квіти у підніжжя ікони.

Отець парох С. Хміляр, ЧСВВ, пояснив нашу Літургію. Духовну науку примінену до свята виголосив Владика Лотоцький, а Архиєпископ Ф. Стеффорд сказав привітальне слово, як і теж коротку науку. Під час Служби Божої співав ювілейний хор, зодягнутий в строях київської доби.

Літургійна музика, в більшості твори Бортнянського надала маєстатичности. А вишивані ризи, стихарі й дальматики, в яких були Владика, священики та вівтарні хлопці, разом з іншою вишиваною обстановкою, віддзеркалювали красу й багатство нашого обряду.

Після св. Літургії відбувся в готелі Брави Пелес святочний бенкет з участю владик, духовенства, представників уряду та громадянства.

Телевізійні станції та місцева преса, особливо „Денвер Католік Реджістер", помістили обширні дописи перед і після святкувань.

Арета Олінкевич-Колодій

Я. Леськів...

(Закінчення зі стор. 1)

ришин, по кількахвилинній нараді запропонувала нову Управу в складі: голова Ярослав Леськів, заступник голови проф. Михайло Цяпка, секретар Роман Пиндус, касир Володимир Боярський. Контрольна комісія: Осип Груш, Володимир Шпирка, та Юлія Демчук. Збори вибрали запропоновану Управу одноголосно.

Головний предсідник УН Союзу д-р Іван О. Флис привітав присутніх і подякував за працю для УНСоюзу. Крім успіхів, він згадав також і про невдачі.

Д-р І. О. Флис поінформував про загальний фінансовий стан УНСоюзу і про чисельні дотації на різні цілі. Він звернувся до всіх членів, а головно до секретарів, посилити організаційну працю, подаючи технічні поради й в підшукуванні кляс забезпечення для нових проспектів. Головний предсідник подав до відома, що О. Твардовський є „чемпіоном" за 1987-ий рік — він зорганізував найбільше членів. Закликом до всіх присутніх побільшити членство д-р Іван О. Флис закінчив свою доповідь.

Рішено, щоб дати по 20 дол. на Архів УСС-ів та Комісію Голоду у Вашінґтоні. І. Стефуришин запитав, чи буде створене у Вашінґтоні Інформаційне Бюро, д-р І. Флис відповів, що так, і що це буде незадовго. На пропозицію М. Хитра, ухвалено дати 25 дол. на Комісію Голоду. Цю пропозицію підтримала Юлія Демчук і вона пройшла одноголосно. Також пропозицію Я. Леськова, щоб кожний Відділ платив 5 дол. членських вкладок до Округи, прийнято одноголосно.

Новообраний голова Я. Леськів подякував за вибір і вміле переведення зборів, закликав всіх до співпраці та закрив збори, запросивши присутніх до перекуски.

ПОСАДНИК МІСТА ЕЛЬ-БІРЕГ, в окупованій Ізраїлем частині смуги Гази, був важко поранений у вівторок, 7-го червня ц.р., саме як виходив зі свого бюра. Посадника і його родину часто остерігали арабські мешканці того міста, але він не хотів уступити зі свого посту. Поранення є дуже поважні і лікарі не знають чи зуміють врятувати пацієнта. Хоча не відомо хто виконав атентат, населення вдоволене з того приводу, бо посадник був льояльний до ізраїльського правління.

В ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ знову були багатолюдні демонстрації студентів, які протестують проти присутности американських військ на цьому терені. Уряд вислав на демонстрації 60,000 поліціянтів, щоб не допустити до плянованого маршу студентів на границю Північної Кореї. Там мала б бути символічна зустріч і з'єднання із мешканцями Північної Кореї тому, що справа злучення обох частин цієї країни є важливою точкою в усіх теперішніх протестах.

КИТАЙСЬКИЙ УРЯД ПОДАВ офіційну пересторогу американським горожанам, що перебувають на терені міста Пекіну, щоб вони не показувалися публічно в готелях чи в інших місцях. Китайський уряд має відомості, що на тому терені перебувають тепер терористи, які мають за завдання робити атентати на американців. Офіційні американські чинники беруть цю пересторогу дуже поважно.

УРЯД ЗСА ЗАПЕРЕЧУЄ вістку немов би то він знову розпочав переговори з Іраном про звільнення американських закладників. Але помимо того в останніх тижнях постійно кружляють вістки, що американці нав'язали контакти з Теграном, щодо звільнення дев'ятьох американців, які є ув'язнені проіранською групою в Ливані.

В МАДРИДІ ВІДБУЛАСЯ дводенна конференція представників держав, що належать до НАТО. На ній державний секретар ЗСА Джордж Шулц поставив пропозицію, щоб члени НАТО не давали державам Східньої Европи ніякої фінансової допомоги, як довго там не має демократичного устрою.

В БЕЛЬГІЇ АМЕРИКАНСЬКІ летунські війська вперше дозволили чужинецьким журналістам оглядати ракети середнього і близького засягу, які там заховані і які згідно з теперішнім договором із СССР, мають бути знищені у найближчих трьох роках. В турі для чужинецьких журналістів на американській базі ракет взяло участь багато журналістів із східнього бльоку, які мали право робити знімки.

Український молодіжний камеральний хор у Василіян у Варшаві

Виступ Українського молодіжного камерального хору під дириґентурою Ярослава Полянського став небуденною подією. Не зважаючи на несприятливу погоду і не дуже принадну пору дня — недільний вечір, фреквенція присутніх була незвичайна. Вже перед початком концерту гарне нутро церкви ОО. Василіян на вул. Міодовій у Варшаві було заповнене до останнього місця. Так велику кількість любителів музики притягала незвичайно оригінальна й принадна програма концерту, що складалася з творів визначних українських композиторів Дмитра Бортнянського, Артемія Веделя, Дмитра Котка, анонімного автора з XVI ст. і з низки українських народніх пісень.

Шкода, що майстерність Українського молодіжного камерального хору у його музичних продукціях ще не є загальновідома. Бо мистецький рівень, що його ці молоді хористи показали в часі свого концерту, що відбувся 24-го січня ц.р., міг задоволити вибагливого слухача. В тому ціла заслуга музичного фахівця-експерта педагога Ярослава Полянського, що майстерно веде свій хор до високомистецьких сфер, де неподільно панує музика, повна природности й естетичного завершення. Підтвердили це вповні виконані в 1-ій частині програми твори Д. Бортнянського, найвизначнішого з поданих у програмі композиторів, а особливо його 32-ий концерт, повний різних інвенцій, настроїв та барв, що Український молодіжний камеральний хор з незвичайною легкістю виявляв. Звучання цього хорового з'єднання та його характеристична барва робили на присутніх незвичайно миле враження, що в злуці з умінням видістати глибину музичного виразу дало подиву гідний ефект. Найкращим прикладом такого субтельно-молитовного й настроєвого виконання було „Покаяніє" А. Веделя, українського композитора з перелому XVIII-XIX століть.

У другій частині концерту зарепрезентовано низку народніх пісень, які ті знамениті хорові артисти виконали з такою самою майстерністю, як у першій частині. Потішаючим фактом є те, що цей хор, культивуючи українську церковну й народню музику на вищому рівні, репрезентує гідно і вищу культуру свого народу.

Антоні Ґрудзінські

(„Слово Повшехне", Варшава, 1-го лютого 1988 року. З польської мови — М. Ф.)

У глибокій скорботі повідомляємо
Рідню, Приятелів і Знайомих,
що у вівторок, 24-го травня 1988 р. відійшла у Вічність
на 92-му році життя в Лексінґтоні, Кентакі

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

АНТОНІЯ ІВАНОЧКО

з дому ЗАЛЕВСЬКА

родж. в Городенці, Зах. Україна,
колишня учителька народніх шкіл на рідних землях, в Польщі та в Канаді, довголітній в'язень Сибіру, людина великої і незламної віри та патріотизму.

ПАНАХИДУ відправлено в четвер, 26-го травня 1988 р. у похоронному заведенні Кардинала при вул. Анет в Торонто, Канада.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 27-го травня 1988 р. в українській католицькій церкві св. Миколая при вул. Квін, Торонто, звідки Тіло Покійної перевезено на цвинтар у Вестон, Онтаріо.

Смутком прибиті:

доньки —
НАДІЯ МІРА ДУРАНТІ з родиною
ОКСАНА МОСТОВИЧ з мужем
д-р ЛЕОНІДОМ

син — ІГОР ІВАНОЧКО з дружиною
ІВАНКОЮ

внуки —
ВІКТОРІЯ МАТІЯС з родиною
ІРИНА ДЕЙЧАКІВСЬКА з мужем
д-р ЮРІЄМ
ОЛЯ ДУРАНТІ
ДАРІЯ ІВАНОЧКО
д-р МАРКО МОСТОВИЧ
ТАМАРА ІВАНОЧКО
ОЛЕКСАНДРА ІВАНОЧКО

правнуки — ДАНИЛО та ЛІСА МАТІЯС

родина —
д-р АНЯ МОСТОВИЧ-КОЛТУНЮК
з мужем АНТОНОМ
д-р АНДРІЙ МОСТОВИЧ з дружиною
МАРТОЮ та донею НАДЕЮ

Замість квітів просимо жертвувати на Гарвардський Фонд Тисячоліття.

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ в пошуку за розв'язкою проблеми неплачення студентських позичок вирішив звернутися до Конгресу за допомогою у вирішенні цього питання ще перед тим поки буде розв'язано цей Конгрес у жовтні ц.р. Досі було багато різнородних пропозицій у цій справі, але ні одна з них не виявилася успішною. Одначе доки ця справа не буде полагоджена то Департамент освіти проводитиме в життя пропозицію свого директора Віліяма Бенета і зупинять всю федеральну допомогу тим інституціям, які до 1990 року не знизять заловження своїх студентів.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Джералд Форд дораджує головному прокураторові ЗСА Едвінові Мізові, скласти свою резиґнацію на руки президента Роналда Реґена. Будучи на полуденку в Американському пресовому клюбі Дж. Форд на запит кореспондентів відповів, що на його думку „коли людина займає пост в кабінеті, чи такий же важливий пост де-небудь інше в уряді, а тоді цю людину посуджують в різнородних прогріхах, а це, в свою чергу, кидає тінь на особу Президента чи його Уряду — ця людина повинна відійти".

Б. Ольшанівська доповідала у Вотервліті

Вотервліт, Н. Й. (І. Д.). — У п'ятницю, 25-го березня, голова місцевого Відділу АОЛПУ (Американці в Обороні Людських Прав в Україні) мгр. В. Літинський відкрив сходини, представив голову централі АОЛПУ Божену Ольшанівську, що вложила багато праці в оборону наших дисидентів, щоб виступили їх з тюрем і дозволили на виїзд на Захід.

Божена Ольшанівська пригадала про працю Конґресової Комісії ЗСА під проводом д-ра Мейса, що два роки переслухувала свідків голоду і має видати книжку, але ще потрібно 75,000 дол. на видрукування цієї документальної книжки. Хоч Гельсінкський договір підписало 35 держав, то СССР не дотримується його, засилає на Сибір людей за їхні переконання, за бажання виїхати на Захід. Вона була делегаткою з Америки на конференції дисидентів у Москві. З України нікого не допустили, вона одинока заступала українських дисидентів. Було понад 100 осіб, переважно росіян, були теж жиди, татари, вірмени, грузини, казахи й ін. Організатор конференції Лев Тімофєєв перевів її у приватних помешканнях, бо замовлену залю КГБ замкнуло. Коли їй передали адресу помешкання, де мала відбутися конференція, то два молоді кеґебісти намагалися вирвати її з рук, але вона оборонилася. Прибули представники зі Скандинавії, Чехо-Словаччини, Польщі, Франції. Були різні секції, як релігійна, пресова, національних меншин, правнича. Промовці промовляли без кінця, але не ухвалили ніяких резолюцій. На секції національних меншин вона представила українські проблеми в 10 точках. Була виставка неофіційних видань, яких тепер багато в СССР.

У Києві була сім днів. Відвідала багато правозахисників, що просили присилати українські книжки, писати листи, не забувати за них. Заїхала до гостинниці, але дві ночі ночувала у дисидентів. КГБ притримало її, допитувало їх з ким і про що говорила, але вона на подала прізвищ. Всюди довгі черги перед крамницями. Вона купувала харчі у крамниці для туристів „Каштан" за доляри. Відлига є в Москві, але в Україні ще все по-старому. Була на сходинах письменників у Домі письменників, що виглядає як палата. Сходинами проводив письменник Сергій Плачинда. Наші письменники протестують проти пляну будувати ресторан для вояків на терені Могилянської академії, де знищили пам'ятник-гробовець гетьмана Сагайдачного й інші історичні пам'ятки. Показували шкіци, де має бути поставлений ресторан, на місці давніх пам'ятників. Український Культурологічний Клюб видає свій орган „Кафедра". Комуністична преса гостро нападає на нього, пришиваючи йому протисовєтську пропаганду. У Києві відкрито говорять проти русифікації та інших кривд.

Після доповіді, що тривала годину і 20 хвилин, відбулася жвава дискусія. Вкінці Б. Ольшанівська відповідала на запитання. Наші брати в Україні очікують від нас фінансової допомоги, видання творів Стуса й інших дисидентів, людських зв'язків. У Києві чути переважно російську мову. В соборі св. Володимира правлять старослов'янською мовою. Про Чорнобиль, про 1000-ліття християнства і про процес І. Дем'янюка не говорять, надіються на реформи Горбачова.

Виставки Тисячоліття в Ню Джерзі

У вестибюлі Дейна бібліотеки Ратґерського університету виставлено більшого формату репродукцію образу Хрищення в Києві в 988 році роботи Петра Андрусіва. Зліва Джеймс Дол, університетський бібліотекар, з Дорою Рак, організаторкою виставки.

(Фото Таїси Рак-Волошин)

Виставки з нагоди відзначення Тисячоліття Хрищення в Україні продовжуються в стейті Ню Джерзі для американської публіки.

Після закінчення одномісячної виставки в мейплвудських бібліотеках, влаштовано виставку в Джан Каттон Дейна бібліотеці, Ратґерс університеті в Нюарку, що триватиме до 15 червня. Адреса: 185 Університетська Аве., Нюарк, Н. Дж., 07102, тел. (201) 648-5222. Обі виставки приготовили і упорядкували Д. Рак і Таїса Рак-Волошин (Бравн), а в університетській бібліотеці ввічливо помагав бібліотекар Джеймс Дол з департаменту референцій.

У червні почалися виставки в публічних бібліотеках у містечках Юніон — заходом 32-го Відділу Союзу Українок Америки, і в Ірвінґтоні — за старанням 28-го Відділу СУА. У південному Ню Джерзі в підготові є дві виставки — у Вайнленді і Милвиллі — під зарядом Ніни Куйдич.

Одноденні виставки будуть 18-го червня, під час українського стейтового фестивалю в Голмделі (Ґарден Артс Центр), і 15-го жовтня в Ратґерському університеті, Ню Бранcвик кемпус, під час наукової конференції Тисячоліття, яку фінансує нюджерзький Комітет Гуманістики.

Усі виставки проходять в рамках праць загальногромадського стейтового комітету тисячоліття, який очолює проф. Іван Головінський з Ратґерс університету.

Доповнюючи інформації про працю 32-го Відділу СУА, так званого „англомовного", треба додати, що його членки в більшості тут народжені (а деякі і неукраїнського роду), але цінять свою культуру і національну спадщину і з ентузіязмом проводять зовнішні акції серед американської суспільности. Їх виставка для відзначення Тисячоліття Християнства в Юніон публічній біліотеці триватиме від 1-го червня до 5-го липня. Приготовили виставку Марія Роговська, Тереса Ділик, Марія Машера, Марія Василів, а помагали дві бібліотекарки-чужинки Пет Кралі і Джон МекМіллон. Бібліотека є в Юніон при Морріс аве., побіч муніципального будинку.

Великий успіх мала також їх участь у американському Меморіяльному дні, 31-го травня, де в маніфестації їхало гарно прибране українське авто, презентуючи історичні постаті князя Володимира, княгині Ольги та дружинників у стилевому вбранні. Відповідний транспарант і брошурки (видання крайового комітету) інформували американську публіку про цей ювілейний рік українського народу у всьому світі. У підготові брав участь 32-ий відділ під проводом Марії Машери.

Дора Рак

ПРОВІДНИКИ ПОВСТАНЦІВ — контрас у Нікараґуа приїхали до Манаґуа на четвері переговори із урядовими колами сандіністів. Деякі учасники переговорів, як і чужі спостерігачі уважають, що теперішні переговори можуть довести до підписання перемир'я тим більше, що поміж членами делегації є військовий командир контрас Енріке Бермюдез.

ГРЕЦЬКА ПОЛІЦІЯ ПОДАЛА до загального відома, що уряд ЗСА вимагає від неї видачі палестинця Маґомеда Рашіда, якого арештували минулого тижня в Атенах на вказівку американських чинників. Рашіда підозрівають у тому, що він був замішаний у бомбову атаку на американський літак в 1982 році, як також у 1986 році. Але грецький уряд не є готовий видати Рашіда до ЗСА і уважає, що американські докази його вини не є переконуючі.

В ОСТАННЬОМУ ЧАСІ Папа Іван Павло II іменував ряд нових кардиналів і єпископів, між іншим також для Бразилії. Два новоіменовані кардинали для Бразилії це відомі консервативні священики і це коментують так, що через них Папа буде мати великий вплив і контролю над католиками у Бразилії. Таким рішенням Папа Іван Павло II думає зменшити ліві настрої серед духовенства в Південній Америці.

Чи тільки...

(Закінчення зі стор. 2)

го народу. Акція та мала, очевидно мету вивести наш народ з терпеливости, довести його до актів розпуки і спричинити відтак строгі репресії, виїмкові міри, які, могли б знищити або спинити розвиток нашого народу, а тим самим ослабити його права на цій його прадідній землі".

Австрія була тоді конституційною державою і на підставі конституції українці мали мати рівні права з поляками. Тому, що поляків у Галичині була велика меншість, сподівався наш нарід, що шляхом виборів зможе поправити свою долю і здобути належні йому політичні права. Але гореславний Бадені переводив так вибори, що в них переможцями, завдяки теророві й нечуваному насильству, виходили поляки. Ось тільки маленькі фрагменти сумних „баденівських виборів": на вічі в Ляцькім, Товмацького повіту, було 5 українських трупів. „Переведена розправа в окружному суді в Станиславові", — пише Олесницький — „виказала, що жандарми уладили собі лови на людей, що життя хлопа легковажиться, що наш хлоп у Галичині може позавидувати долі дикої звірини, яка стоїть під охороною ловецького закону". На самого Олесницького, коли наш нарід висунув його кандидатуру, посипалися громи з боку поляків. Бадені рішив не допустити його до сойму й наказав старостам жандармам ужити всіх засобів. У Лисятичах під Стриєм був відомий і освічений селянин Андрій Берник, за яким завжди йшли вся громада. Його арештувало стрийське староство саме перед правиборами без жодної причини, при чому не хотів його суд, не зважаючи на інтервенцію Олесницького, навіть переслухати і тримав в арешті аж до виборів. Через те всі виборці з тої громади для нас пропали. В Калицині наших виборців ловили, били й арештували.

Що ділось у Стрию при виборах пише Олесницький у „Споминах з мого життя": „Того почування, що я його зазнав по стрийських виборах, не в силі я представити. Я не розумів досі тої гіркої розпуки, тої скаженої злости, яка мене тоді опанувала на цей вид безконечної неправди, безправства, нечуваного насильства, яке в моїх очах тут довершили на моїм народі. Це почував я і цього зазнав я щойно дня 25 вересня 1895 р. під час баденівських виборів. І це були ми всі. Я бачив, як старі, сиві селяни плакали, як діти, як били головами в мур. І це піднимало всю мою злість і розпуку, викликувало в мене докори проти нас самих, що в такій хвилині вміємо лише плакати... Так відбувалися найвищі конституційні акти під рукою намісника Галичини гр. К. Баденія. Дня 26 лютого 1897 року у час підготови до виборів, був пробитий штиком жандарма селянин Петро Стасюк з Чернія. Щоб запевнити полякам перемогу в Галичині, Бадені наказав жандармам навіть стріляти до українських виборців!

Нині польська еміграція поновлює безупину свої зазіхання на західньоукраїнські землі й робить заходи, щоб ці землі повернулися до Польщі. Даючи відсіч божевільним претенсіям поляків, нам треба довести до свідомости західнього світу, що наш народ ніяк не бажає собі повороту польського поліцая на наші землі. А одним із арґументів у нашій пропаґанді проти польського імперіялізму мусить бути й той, що наші люди покидали Рідну Землю і їхали за море не тільки ради хліба, але й щоб утекти від польського гніту.

Архів...

(Закінчення зі ст. 2)

но ці статті були друковані у „Визвольному Шляху" (одна) і в „Шляху Перемоги" (дві). Розділ відкривається статтею, що має назву „У світлу пам'ять проф. д-ра Василя Плюща" (стор. 1-4). Автором статті є д-р Павло Пундій. Стаття д-ра Пундія — це, хоч і загальна, але суцільна картина життя і творчости д-ра Василя Плюща. Цю статтю поміщено у збірнику ще раз (стор. 34-36), але як відбитку із „Шляху Перемоги" (в ч. за 16-те листопада 1986 року).

Другий розділ збірника має назву „З історії української медицини". Розділ невеликий, нараховує п'ять статтей: „Видатні українські лікарі XVIII сторіччя" („Наша Культура, листопад, 1965 — додаток до „Нашого Слова", що виходить у Варшаві), „Народна медицина Київської Русі" („Українські Вісті", Детройт, 9 лютого, 1986), „Українська княжна — визначний лікар" („Християнський Голос", Мюнхен, 29 червня 1986), „Св. Лука — лікар та історик Христового Різдва" („Свобода", Джерзі Сіті, 5 січня 1963), „Великий Авіценна" („Свобода", недільний журнал, ч. 21 (188). Ближчих даних про журнал нема. Тут йдеться про літературний додаток до щоденника „Свобода". Додаток цей появлявся коротко у п'ятдесятих роках. Не всі перелічені статті, як бачимо, відповідають назві розділу „З історії української медицини". Теми двох останніх статтей взяті — що так скажу — з чужого поля.

Черговий розділ „Архіву" („Лікарські З'їзди в 1986 р.") інформує, як каже сама назва, про з'їзди, конференції тощо, — самостійні, або з українськими юристами та інженерами.

Розділом „Лікарська Хроніка за 1986 рік" охоплено події деяких клітин УЛТПА, або й окремих осіб-лікарів.

Дальші розділи: „Спомини і некрологи про лікарів" (30 позицій), „Молоді лікарі" (21 позиція), „Рецензії на публікації українських лікарів" (14 позицій) і останній — особливий розділ: „Чорнобильська нуклеарна катастрофа та радянська медицина".

Цей розділ має 15 позицій. Дев'ять з них — це відбитки з англомовних видань. Книга „Архів" (замикається показником прізвищ, які згадуються у текстах книги. Не можна не згадати значну кількість індивідуальних і групових світлин, які оживлюють книгу.

Як для попередніх збірників „Українського Медичного Архіву", так і для 10-го збірника редактора д-р Павло Пундій використав матеріяли — розкинені по різних українських і неукраїнських періодичних виданнях.

Архівні матеріяли не втрачають на вартості. Щобільше: чим вони старші тим цінніші. З літами піднесеться на вартості теж і праця д-ра Павла Пундія.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 16.

А. Юриняк, Лос Анджелес	50.00
І. Решетуха, Асторія	30.00
В. Гулак, Ізлінґтон	15.00
„Просвіта" Вінніпеґ	15.00
М. Бойцун, Трентон	12.00
Ф. Завадівський, Диргем	12.00
О. Левицький, Вудгейвен	12.00
В. Погорецький, Юньйондейл	12.00
Р. Гаврилів, Вінніпеґ	10.00
І. Грицай, Джерзі Сіті	10.00
М. Дудар, Воррен	10.00
С. Кравченюк, Джерзі Сіті	10.00
С. Кушій, Генкак	10.00
В. Сосяк, Форест Гіллс	10.00
Л. Голіната, Нюарк	8.00
А. Забудько, Анагайм	8.00
В. Мерещак, Ворм Мінерал Спрінґ	8.00
Д. Бордун, Ст. Катаринс	7.00
М. Дран, Тавнтон	7.00
Й. Зубрицький, Джерзі Сіті	7.00
Ю. Кісілевський, Клифтон	7.00
Р. Кіс, Вільмінґтон	7.00
М. Криштальська, Вестон	7.00
Б. Куропась, Гікорі	7.00
Ю. Мусій, Торонто	7.00
О. Несін, Ню Йорк	7.00
Д. Палайда, Парма	7.00
М. Садлик, Пассейк	7.00
І. Ханацький, Орлендо	7.00
П. Шандрук, Філядельфія	7.00
М. Бартошик, Сиракюзи	5.00
Р. Бенеш, Торонто	5.00
С. Боганек, Парма	5.00
Е. Василик, Тавнтон	5.00
М. Волошинський, Монтреаль	5.00
М. Дідух, Монтреаль	5.00
А. Журко, Чикаґо	5.00
А. Клюфас, Ізлінґтон	5.00
А. Ковалик, Торонто	5.00
д-р В. Копач, Риджвуд	5.00
І. Мовчан, Монтреаль	5.00
І. Пригода, Керґонксон	5.00
П. Серба, Вільмінґтон	5.00
В. Таскі, Дітройт	5.00
В. Бойко, Лос Анджелес	4.00
В. Дудинський, Елленвілл	4.00
С. Кіхтан, Гюстон	4.00
Ю. Лонишин, Сомерсет	4.00
А. Назарук, Бриктавн	4.00
В. Паньків, Лодай	4.00
М. Шмауц, Блюмінґдейл	4.00
А. Дольницький, Монтреаль	3.00
Я. Когут, Філядельфія	3.00
Н. Хомут, Миддл Виледж	3.00
Е. Шкурат, Монтреаль	3.00
О. Бадинський, Фінікс	2.00
М. Бохно, Ґейтерсбурґ	2.00
І. Букало, Вест Патерсон	2.00
Г. Вавелко, Міннеаполіс	2.00
П. Василів, Чикаґо	2.00
П. Войтович, Балтимор	2.00
Л. Воробкевич, Воррен	2.00
Д. Гамза, Мадера Біч	2.00
С. Ганас, Монтреаль	2.00
Ю. Гант, Ірвінґтон	2.00
Т. Грицик, Аймбридж	2.00
Л. Гура, Керґонксон	2.00
М. Ґудз, Гартфорд	2.00
В. Данець, Нюарк	2.00
І. Дацків, Філядельфія	2.00
Л. Денисенко, Ню Йорк	2.00
К. Дидинський, Нарберт	2.00
П. Залуга, Дітройт	2.00
П. Йовик, Риджфілд	2.00
А. Каніщак, Пікскілл	2.00
М. Качор, Вінніпеґ	2.00
В. Кизима, Оксфорд	2.00
Б. Козак, Ведерсфілд	2.00
Т. Королишин, Олін	2.00
Р. Косович, Сен Франсіско	2.00
М. Коцур, Монтреаль	2.00
О. Краус, Сиракюзи	2.00
Д. Крижановський, Лонґ Айленд Сіті	2.00
А. Кулинич, Янґставн	2.00
М. Кульчицький, Монтреаль	2.00
В. Купіняк, Лорейн	2.00
П. Литвин, Міссіссаґа	2.00
Б. Лялька, Рочестер	2.00
Й. Мартинець, Ривергед	2.00
С. Пайташ, Аллентавн	2.00
А. Підвербецький, Скенектеді	2.00
І. Підлетейчук, Гемтремк	2.00
Я. Пришляк, Монтреаль	2.00
д-р В. Прокопів, Відспорт	2.00
І. Прокопович, Калябасас	2.00
І. Притоцька, Чикаґо	2.00
І. Рак, Ню Йорк	2.00
О. Ранівська, Виндзор	2.00
В. Савка, Гетфілд	2.00
І. Солян, Ню Йорк	2.00
В. Тимчишин, Бад Кройцнах	2.00
М. Фарима, Чіктоваґа	2.00
І. Хомко, Пассейк	2.00
С. Чайковський, Філядельфія	2.00
С. Чопівський, Зайон	2.00
Ю. Олійник, Сакраменто	1.00

НЕ 1000-ЛІТТЯ, А 100-ЛІТТЯ

У статті ІХЧ п. з. „Зорганізоване жіноцтво при праці" („Свобода", ч. 109, 10-го червня ц.р.) треба читати: „Давніша виставка про українське 100-літнє поселення у ЗСА теж служить інформацією про наш нарід, його культуру і прив'язання до тисячолітньої української культури". — Ред.